

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علم و صنعت ایران

دانشکده مهندسی برق

بررسی کارایی حفاظت تفاضلی توان در خطوط انتقال نیرو

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد
در رشته مهندسی برق گرایش سیستم های قدرت

استاد راهنما:

دکتر صادق جمالی

دانشجو:

صبحا دانیار

۱۳۸۷ مهرماه

تقدیم به:

پدر و مادرم

تشکر و قدردانی:

برخود لازم می دانم از راهنمایی های آقای دکتر جمالی در طول انجام
این پروژه کمال سپاسگذاری را داشته باشم.

چکیده

در این تحقیق، به بررسی مفهوم و ارزیابی کارایی حفاظت تفاضلی توان در خطوط انتقال نیرو پرداخته شده است. این روش حفاظتی بر مبنای مقادیر تفاضلی و متوسط توان های اکتیو و راکتیو در ورودی و خروجی خط عمل می کند. این محاسبات با استفاده از شبیه سازی یک خط انتقال وصل شده به دو شبکه قدرت، و در نرم افزارهای MATLAB و EMTP انجام شده است. تنظیمات وفقی مورد نیاز برای این روش بیان شده است. کارایی این رله تحت شرایط مختلفی همچون خطاهای داخلی، خطاهای خارجی، نوسانات توان، نمونه برداری غیرهمzman، انحراف فرکانسی و انرژی دار کردن خط ارزیابی شده است. نتایج شبیه سازی ها حاکی از حساسیت بالا نسبت به خطاهای داخلی و پایداری مناسب نسبت به خطاهای خارجی و دیگر شرایط غیرعادی می باشد. در شبیه سازی های انجام شده محدوده وسیعی از تغییرات زاویه توان در نظر گرفته شده است. کارایی این رله در شرایط نمونه برداری غیرهمzman و خطاهای امپدانس بالا با رله تفاضلی جریان مقایسه شده است. نتایج حاصله نشان می دهد که، رله تفاضلی توان دارای حساسیت بالا، پایداری قابل توجه و قابلیت اطمینان مناسب می باشد.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل ۱ مقدمه

۱	
۲	۱-۱. مقدمه
۳	۱-۱-۱. ضرورت تحقیق پیرامون حفاظت های واحد
۳	۲-۱-۱. اهداف پایان نامه
۴	۳-۱-۱. ساختار پایان نامه

فصل ۲ کلیات و پیشینه پژوهش

۷	
۸	۱-۲. مقدمه
۸	۲-۲. عملکرد اصلی حفاظت
۱۰	۳-۲. پیش زمینه تاریخی پیشرفت رله های حفاظتی
۱۱	۴-۲. رله های دیجیتال
۱۱	۴-۴-۲. اقتصادی
۱۱	۲-۴-۲. کارایی
۱۱	۳-۴-۲. قابلیت اطمینان
۱۲	۴-۴-۲. انعطاف پذیری
۱۳	۵-۲. حفاظت خط انتقال
۱۴	۲-۵-۲. فرورسی شدن رله دیستانس
۱۵	۳-۵-۲. فرارسی شدن رله دیستانس
۱۵	۴-۵-۲. اثر جریان بار
۱۵	۵-۵-۲. خطاهای امپدانس بالا
۱۵	۶-۲. حفاظت واحد
۱۷	۱-۶-۲. ساختار حفاظت تفاضلی جریان استفاده شده
۲۲	۷-۲. پیشینه پژوهش

فصل ۳ بررسی مفهوم و تنظیمات وفقی حفاظت تفاضلی توان

۲۵	۱-۳. مقدمه.....
۲۶	۲-۳. الگوریتم ناحیه توان اکتیو.....
۲۸	۲-۲-۳. اثر تغییرات ولتاژ منبع.....
۳۱	۳-۲-۳. اثر محل خطای در خط انتقال.....
۳۲	۴-۲-۳. آستانه آشکارسازی خطای در مکان های مربوط به توان اکتیو تفاضلی.....
۳۴	۳-۳. الگوریتم ناحیه توان راکتیو.....
۳۹	۲-۳-۳. خطای تکفارز کامل و مقاومت کم.....
۴۰	۳-۳-۳. خطای در ترمینال های خطای خطا.....
۴۱	۴-۳-۳. خطای در طول خط.....
۴۱	۵-۳-۳. آستانه آشکارساز خطای در الگوریتم مبتنی بر توان راکتیو تفاضلی.....
۴۲	۴-۳. رهیافت آشکارسازی مبتنی بر ترکیب الگوریتم های توان اکتیو و راکتیو.....
۴۴	۵-۳. اصلاحات و شبیه سازی های تکمیلی برای در نظر گرفتن اثر خطای دوفاز به زمین.....
۴۶	۲-۵-۳. روش اصلاحی اول.....
۵۲	۳-۵-۳. روش اصلاحی دوم.....
۵۴	۴-۵-۳. روش اصلاحی سوم.....
۵۵	۳-۶. مشخصه تنظیم آشکارساز توان اکتیو.....
۵۸	۷-۳. مشخصه تنظیم آشکارساز توان راکتیو.....
۶۰	۸-۳. تنظیم حد آستانه برای پارامتر نرخ تغییرات توان راکتیو تفاضلی.....
۶۱	۹-۳. تنظیم جامع.....
۶۲	۱۰-۳. تنظیمات قدم به قدم حفاظت تفاضلی توان.....

فصل ۴ پاسخ های زمان حقیقی رله تفاضلی توان

۶۴	۱-۴. مقدمه.....
۶۵	۲-۴. مقایسه با حفاظت تفاضلی جریان.....
۶۵	۳-۴. پاسخ زمان حقیقی تحت شرایط خطای خارجی.....
۶۹	۴-۱. خطاهای خارجی.....
۷۰	۴-۲-۳-۴. خطاهای داخلی.....
۷۴	۴-۴. پاسخ های زمان حقیقی رله تفاضلی توان به خطاهای دوفاز به زمین.....
۸۰	۴-۵. پاسخ زمان حقیقی تحت انحرافات فرکانس.....
۸۳	۴-۶. پاسخ زمان حقیقی در شرایط انرژی دار کردن خط.....

فصل ۵ نتیجه گیری و پیشنهاد ها

۹۱

۹۲ ۱-۵. نتیجه گیری

۹۵ ۲-۵. پیشنهادها

۹۶

مراجع

۱۰۰

پیوست الف

۱۱۳

پیوست ب

فهرست شکل ها

شکل ۱-۲. یک سیستم حفاظتی نمونه برای خط انتقال ۱۴
شکل ۲-۲. طرح کلی نمونه ای از حفاظت تفاضلی جریان ۱۸
شکل ۳-۲. جریان خط انتقال در شرایط خطای داخلی و خارجی ۱۹
شکل ۴-۲. ضابطه عملکرد رله تفاضلی جریان با شبیب دوگانه ۱۹
شکل ۱-۳. دیاگرام استخراج توان اکتیو تفاضلی و متوسط ۲۹
شکل ۲-۳. بر حسب ΔP_{av} برای زوایای توان مختلف از $\delta = 0$ تا $\delta = 360^\circ$ ۳۰
شکل ۳-۳. اثر افزایش و کاهش ولتاژ بر منحنی ΔP_{av} بر حسب P_{av} ۳۱
شکل ۳-۴. منحنی ΔP_{av} بر حسب P_{av} برای خطاهای دوفاز و سه فاز ۳۳
شکل ۳-۵. اثر محل رخداد خطا روی منحنی ΔP_{av} بر حسب P_{av} برای خطای تکفارز ۳۴
شکل ۳-۶. منحنی ΔP_{av} بر حسب P_{av} تحت افزایش مقاومت خطا تا 400 اهم و افزایش زاویه توان تا 120° درجه برای خطای تکفارز در $L/2$ ۳۶
شکل ۳-۷. منحنی ΔP_{av} بر حسب P_{av} در زوایای توان منفرد تحت تغییرات مقاومت خطا برای خطای تکفارز در $L/2$ ۳۷
شکل ۳-۸. ΔQ_{av} بر حسب Q_{av} برای خطای تکفارز در زوایای توان مختلف و برای مقاومت های کم ۴۰
شکل ۳-۹. ΔQ_{av} بر حسب Q_{av} برای خطای تکفارز در وسط خط تحت افزایش مقاومت خطا در زوایای توان مختلف ۴۲
شکل ۳-۱۰. رهیافت آشکارساز خطا در الگوریتم توان راکتیو ۴۵
شکل ۳-۱۱. رهیافت جامع حفاظت تفاضلی توان برای یک فاز (فاز a) ۴۶
شکل ۳-۱۲. منحنی ΔP_{av} بر حسب P_{av} برای خطاهای دوفاز به زمین در دو پایانه ۴۸
شکل ۳-۱۳. منحنی ΔP_{av} بر حسب P_{av} برای خطاهای دوفاز به زمین در طول خط ۵۰
شکل ۳-۱۴. ΔQ_{av} بر حسب Q_{av} برای خطای دوفاز به زمین در دو پایانه در زوایای توان مختلف و برای مقاومت های کم ۵۱
شکل ۳-۱۵. ΔQ_{av} بر حسب Q_{av} برای خطای دوفاز به زمین در طول در زوایای توان مختلف و برای مقاومت های کم ۵۲

شکل ۳-۱۶. دیاگرام جامع حفاظتی با روش اصلاحی دوم.....	۵۳
شکل ۳-۱۷. دیاگرام جامع حفاظتی با روش اصلاحی سوم.....	۵۵
شکل ۳-۱۸. منحنی مشخصه آستانه آشکارسازی بر مبنای توان اکتیو تفاضلی به همراه منحنی های حال خطا (خارجی و وسط خط).....	۵۶
شکل ۳-۱۹. روند نمای الگوریتم مبتنی بر توان اکتیو.....	۵۷
شکل ۳-۲۰. منحنی مشخصه آستانه آشکارسازی بر مبنای توان راکتیو تفاضلی به همراه منحنی های حال خطا (خارجی و داخلی).....	۶۱
شکل ۳-۲۱. روند نمای الگوریتم مبتنی بر توان راکتیو.....	۶۲
شکل ۴-۱. اثر غیرهمزمانی در نمونه برداری تحت خطای خارجی و افزایش مقاومت خطا در خطای داخلی، بر پایداری و حساسیت حفاظت تفاضلی جریان.....	۶۷
شکل ۴-۲. پاسخ زمان حقیقی رله تفاضلی جریان به یک خطای خارجی تحت نمونه برداری غیرهمزمان	۶۸
شکل ۴-۳. خطای خارجی تکفارز در پایانه ارسال تحت نمونه برداری غیرهمزمان (۴ نمونه) و با $\delta=30^\circ$ و $R_f=0\Omega$	۶۸
شکل ۴-۴. خطای خارجی تکفارز در پایانه ارسال تحت نمونه برداری غیرهمزمان (۸ نمونه) و با $\delta=30^\circ$ و $R_f=0\Omega$	۶۹
شکل ۴-۵. خطای خارجی دوفاز در پایانه ارسال با $\delta=20^\circ$ و $R_f=0\Omega$	۷۰
شکل ۴-۶. خطای خارجی دوفاز در پایانه دریافت با $\delta=90^\circ$ و $R_f=0\Omega$	۷۱
شکل ۴-۷. خطای خارجی دوفاز در پایانه دریافت با $\delta=30^\circ$ و $R_f=40\Omega$	۷۱
شکل ۴-۸. خطای خارجی تکفارز در پایانه ارسال با $\delta=30^\circ$ و $R_f=0\Omega$	۷۳
شکل ۴-۹. خطای خارجی تکفارز در پایانه دریافت با $\delta=75^\circ$ و $R_f=50\Omega$	۷۳
شکل ۴-۱۰. خطای خارجی سه فاز در پایانه دریافت با $\delta=90^\circ$ و $R_f=0\Omega$	۷۴
شکل ۴-۱۱. خطای داخلی تکفارز در پایانه ارسال با $\delta=40^\circ$ و $R_f=0\Omega$	۷۵
شکل ۴-۱۲. خطای داخلی تکفارز در ۵۰ کیلومتری از پایانه ارسال با $\delta=3^\circ$ و $R_f=400\Omega$	۷۵
شکل ۴-۱۳. خطای داخلی تکفارز در ۱۸۰ کیلومتری از پایانه ارسال با $\delta=5^\circ$ و $R_f=300\Omega$	۷۶
شکل ۴-۱۴. خطای داخلی تکفارز در پایانه دریافت با $\delta=10^\circ$ و $R_f=15\Omega$	۷۶
شکل ۴-۱۵. خطای داخلی سه فاز در پایانه ارسال با $\delta=20^\circ$ و $R_f=0\Omega$	۷۷
شکل ۴-۱۶. خطای داخلی سه فاز در ۲۵۰ کیلومتری از پایانه ارسال با $\delta=0^\circ$ و $R_f=0\Omega$	۷۷
شکل ۴-۱۷. خطای داخلی دوفاز در پایانه ارسال با $\delta=10^\circ$ و $R_f=0\Omega$	۷۸
شکل ۴-۱۸. خطای داخلی دوفاز در ۱۰۰ کیلومتری از پایانه ارسال با $\delta=25^\circ$ و $R_f=10\Omega$	۷۹
شکل ۴-۱۹. خطای داخلی دوفاز در ۲۰۰ کیلومتری از پایانه ارسال با $\delta=5^\circ$ و $R_f=100\Omega$	۷۹
شکل ۴-۲۰. خطای داخلی دوفاز در پایانه دریافت با $\delta=75^\circ$ و $R_f=2\Omega$	۸۰
شکل ۴-۲۱. خطای خارجی دوفاز به زمین در پایانه ارسال با $\delta=40^\circ$ و $R_f=0\Omega$	۸۱

- شکل ۴-۲۲.** خطای داخلی دوفاز به زمین در پایانه ارسال با $R_f=0\Omega$ و $\delta=15^\circ$ ۸۱
- شکل ۴-۲۳.** خطای داخلی دوفاز به زمین در فاصله ۲۰۰ کیلومتری از پایانه ارسال با $R_f=100\Omega$ و $\delta=5^\circ$ ۸۲
- شکل ۴-۲۴.** خطای داخلی دوفاز به زمین در پایانه دریافت با $R_f=50\Omega$ و $\delta=25^\circ$ ۸۲
- شکل ۴-۲۵.** خطای خارجی دوفاز به زمین در پایانه دریافت با $R_f=0\Omega$ و $\delta=90^\circ$ ۸۳
- شکل ۴-۲۶.** خطای خارجی تکفاز در پایانه ارسال با $R_f=0\Omega$ و $\delta=30^\circ$ ۸۴
- شکل ۴-۲۷.** خطای خارجی تکفاز در پایانه ارسال با $R_f=0\Omega$ و $\delta=30^\circ$ ۸۴
- شکل ۴-۲۸.** خطای داخلی تکفاز در پایانه وسط خط با $R_f=10\Omega$ و $\delta=10^\circ$ ۸۵
- شکل ۴-۲۹.** خطای داخلی تکفاز در پایانه وسط خط با $R_f=10\Omega$ و $\delta=10^\circ$ ۸۵
- شکل ۴-۳۰.** انرژی دار کردن خط تحت زاویه توان ۳۰ درجه ۸۶
- شکل ۴-۳۱.** پاسخ رله به خطای داخلی دوفاز به زمین با $R_f=0$ و $\delta=20^\circ$ ۸۷
- شکل ۴-۳۲.** پاسخ رله به خطای داخلی دوفاز به زمین با $R_f=0$ و $\delta=20^\circ$ ۸۷
- شده اول و دوم و سوم ۸۸
- شکل ۴-۳۳.** پاسخ رله به خطای خارجی دوفاز با $R_f=0$ و $\delta=150^\circ$ ۸۸
- شکل ۴-۳۴.** پاسخ رله به خطای خارجی دوفاز با $R_f=0$ و $\delta=150^\circ$ ۸۹
- اصلاح شده دوم و سوم ۸۹
- شکل ۵-۱.** خطای داخلی تکفاز در پایانه ارسال با $R_f=0$ و $\delta=20^\circ$ ۱۰۱
- شکل ۵-۲.** خطای خارجی تکفاز در پایانه ارسال با $R_f=0$ و $\delta=30^\circ$ ۱۰۱
- شکل ۵-۳.** خطای داخلی تکفاز در فاصله ۱۵۰ کیلومتری از پایانه ارسال با $R_f=100\Omega$ و $\delta=5^\circ$ ۱۰۲
- شکل ۵-۴.** خطای داخلی تکفاز در پایانه دریافت با $R_f=250\Omega$ و $\delta=10^\circ$ ۱۰۲
- شکل ۵-۵.** خطای خارجی تکفاز در پایانه دریافت با $R_f=0$ و $\delta=35^\circ$ ۱۰۳
- شکل ۵-۶.** خطای داخلی دوفاز در پایانه ارسال با $R_f=0$ و $\delta=15^\circ$ ۱۰۳
- شکل ۵-۷.** خطای خارجی دوفاز در پایانه ارسال با $R_f=0$ و $\delta=60^\circ$ ۱۰۴
- شکل ۵-۸.** خطای داخلی دوفاز در ۲۰۰ کیلومتری از پایانه ارسال با $R_f=200\Omega$ و $\delta=10^\circ$ ۱۰۴
- شکل ۵-۹.** خطای داخلی دوفاز در پایانه دریافت با $R_f=10\Omega$ و $\delta=40^\circ$ ۱۰۵
- شکل ۵-۱۰.** خطای خارجی دوفاز در پایانه دریافت با $R_f=0$ و $\delta=0^\circ$ ۱۰۵
- شکل ۵-۱۱.** خطای داخلی سه فاز در پایانه ارسال با $R_f=0$ و $\delta=20^\circ$ ۱۰۶
- شکل ۵-۱۲.** خطای خارجی سه فاز در پایانه ارسال با $R_f=0$ و $\delta=40^\circ$ ۱۰۶
- شکل ۵-۱۳.** خطای داخلی سه فاز در ۱۰۰ کیلومتری از پایانه ارسال با $R_f=300\Omega$ و $\delta=5^\circ$ ۱۰۷
- شکل ۵-۱۴.** خطای داخلی سه فاز در پایانه دریافت با $R_f=400\Omega$ و $\delta=0^\circ$ ۱۰۷
- شکل ۵-۱۵.** خطای خارجی سه فاز در پایانه دریافت با $R_f=100\Omega$ و $\delta=15^\circ$ ۱۰۸
- شکل ۵-۱۶.** خطای خارجی تک فاز در پایانه ارسال با $R_f=0$ و $\delta=30^\circ$ ۱۰۸
- و فرکانس ۵۵ هرتز ۱۰۸

- شکل ۵-۱۷.** خطای خارجی تک فاز در پایانه ارسال با $R_f=0$ و $\delta=30^\circ$ و فرکанс ۴۵ هرتز..... ۱۰۹
- شکل ۵-۱۸.** خطای داخلی تک فاز در ۱۵۰ کیلومتری از پایانه ارسال با $R_f=10$ و $\delta=10^\circ$ و فرکанс ۵۵ هرتز..... ۱۰۹
- شکل ۵-۱۹.** خطای داخلی تک فاز در ۱۵۰ کیلومتری از پایانه ارسال با $R_f=10$ و $\delta=10^\circ$ و فرکанс ۴۵ هرتز..... ۱۱۰
- شکل ۵-۲۰.** خطای خارجی تکفاز در پایانه ارسال با $R_f=0$ و $\delta=30^\circ$ و یکچهارم سیکل غیرهمزنی در نمونه برداری..... ۱۱۰
- شکل ۵-۲۱.** انرژی دار کردن خط در $\delta=30^\circ$ ۱۱۱
- شکل ۵-۲۲.** خطای داخلی دوفاز به زمین در پایانه ارسال با $R_f=5$ و $\delta=5^\circ$ ۱۱۱
- شکل ۵-۲۳.** خطای خارجی دوفاز به زمین در پایانه ارسال با $R_f=0$ و $\delta=50^\circ$ ۱۱۲
- شکل ۵-۲۴.** خطای خارجی دوفاز به زمین در ۲۵۰ کیلومتری از پایانه ارسال با $R_f=0$ و $\delta=10^\circ$ ۱۱۲
- شکل ۵-۲۵.** خطای خارجی تکفاز در پایانه ارسال با $R_f=0$ و $\delta=25^\circ$ ۱۱۴
- شکل ۵-۲۶.** خطای داخلی تکفاز در ۷۵ کیلومتری از پایانه ارسال با $R_f=10$ و $\delta=0^\circ$ ۱۱۴
- شکل ۵-۲۷.** خطای داخلی تکفاز در ۱۲۰ کیلومتری از پایانه ارسال با $R_f=1$ و $\delta=70^\circ$ ۱۱۵
- شکل ۵-۲۸.** خطای داخلی دوفاز در پایانه ارسال با $R_f=40$ و $\delta=10^\circ$ ۱۱۵
- شکل ۵-۲۹.** خطای خارجی دوفاز در پایانه دریافت با $R_f=0$ و $\delta=50^\circ$ ۱۱۶
- شکل ۵-۳۰.** خطای خارجی سه فاز در پایانه ارسال با $R_f=0$ و $\delta=90^\circ$ ۱۱۶

فهرست علائم اختصاری

A / D : مبدل آنالوگ به دیجیتال

BPF : فیلتر میان گذر

D : پارامتر اختلاف توان راکتیو تفاضلی و حد آستانه آن

D_{set} : حد آستانه پارامتر

DFT : تبدیل فوریه گسسته

dQ / dt : نرخ تغییرات توان راکتیو تفاضلی

dQ / dt_{set} : حد آستانه پارامتر

$EMTP$: برنامه گذرای الکترومغناطیسی

GPS : سیستم موقعیت یاب جهانی

I : فازور جریان

I_{max} : پارامتر جریان بیشینه

I_1 : جریان پایانه ارسال

I_2 : جریان پایانه دریافت

I_f : جریان خط

I_n : جریان نامی

I_{S1} : آستانه تنظیم مربوط شیب اول

I_{S2} : آستانه تنظیم مربوط شیب دوم

k_1 : ثابت اول مربوط تنظیمات وفقی حفاظت تفاضلی توان

k_2 : ثابت دوم مربوط تنظیمات وفقی حفاظت تفاضلی توان

k_3 : ثابت سوم مربوط تنظیمات وفقی حفاظت تفاضلی توان

k_4 : ثابت چهارم مربوط تنظیمات وفقی حفاظت تفاضلی توان

N : تعداد نمونه ها در یک سیکل

P : توان اکتیو

P_1 : توان اکتیو در پایانه ارسال

P_2 : توان اکتیو در پایانه دریافت

P_{av} : توان اکتیو متوسط

P_{\max} : پارامتر توان اکتیو بیشینه

PS : نوسانات توان

PLC : حامل خط قدرت

Q : توان راکتیو

Q_1 : توان راکتیو پایانه ارسال

Q_2 : توان راکتیو پایانه دریافت

Q_{av} : توان راکتیو متوسط

Q_{\max} : پارامتر توان راکتیو بیشینه

R_f : مقاومت خطأ

r : مقدار حقیقی امپدانس سری خط

V : فازور ولتاژ

V_R : فازور ولتاژ پایانه دریافت

V_s : فازور ولتاژ پایانه ارسال

x_C : خازن موازی خط

x_l : مقدار موهومی امپدانس سری خط

z : مقدار دامنه امپدانس سری خط

Φ : اختلاف فاز فازورهای ولتاژ و جریان

δ : زاویه توان

β : مقدار فاز امپدانس سری خط

ΔP_{av} : توان اکتیو تفاضلی

ΔP_{set} : حد آستانه توان اکتیو تفاضلی

ΔQ_{av} : توان راکتیو تفاضلی

توان راکتیو تفاضلی مربوط به خازن موازی خط ΔQ_c

حد آستانه توان راکتیو تفاضلی ΔQ_{set}

فصل ۱

مقدمه

۱-۱ . مقدمه

خطوط انتقال برای رساندن قدرت الکتریکی به نواحی جغرافیایی مورد نیاز، به کار می روند. طول خطوط انتقال می تواند از چند کیلومتر تا صدها کیلومتر متغیر باشد. همچنین ولتاژ عملکرد خطوط انتقال تا هزار کیلوولت عملی می باشد. بیشتر خطوط انتقال از نوع خطوط هوایی هستند که با سه هادی فاز و از طریق اتصال به عایق، روی برج و یا دکل آرایش داده می شوند. در یک برج انتقال ممکن است بیشتر از یک خط انتقال وجود داشته باشد.

خطوط انتقال هوایی با توجه به ساختمان ظاهری آنها، نسبت به خطاهای از آسیب پذیری بیشتری برخوردارند. خطا مربوط به هر حادثه ای می شود که منجر به عدم عملکرد صحیح عایق هر یک از هادی های ولتاژ بالا شود. این خطا منجر به جاری شدن جریان بالایی می شود. این جریان از هادی خدادار به زمین و یا دیگر هادی ها جاری می شود. هر هادی خط انتقال از طریق هوای اطراف خود از دیگر هادی ها و از طریق عایق از برج زمین شده ایزووله می باشد. حوادثی که منجر به عدم عملکرد صحیح عایق هوا و یا دیگر عایق ها می شود، عموما شامل اضافه ولتاژهای ناشی از صاعقه، اتصال غیرعمدی به اشیا زمین شده مانند درختان و خطوط ساختمان برج می باشند. هنگامی که در یک خط انتقال خطا رخ می دهد تنها راه فرونšاندن آن، بی برق کردن خط خدادار می باشد.

۱-۱-۱. ضرورت تحقیق پیرامون حفاظت های واحد

تجهیزاتی که خطاهای خطوط انتقال را آشکارسازی می کنند رله های حفاظتی خط نامیده می شوند. وظیفه این رله ها تشخیص سریع خط خطدار و جدا کردن آن از سیستم قدرت بزرگتر می باشد. جدا کردن سریع خط خطدار برای امنیت انسانی، جلوگیری از ناپایداری سیستم قدرت و جلوگیری از آسیب رسیدن به تجهیزات سیستم شامل خود خط انتقال، مورد نیاز می باشد. رله های حفاظتی مبتنی بر الگوریتم های واحد نیز از جمله رله های حفاظتی به کار رفته در خطوط انتقال می باشند. جهت بهبود قابلیت اطمینان سیستم های قدرت بهبود کارایی حفاظت های موجود ضروری به نظر می رسد. از این رو در بسیاری از تحقیقات با موضوع ارائه الگوریتم های با کارایی بالاتر تمکن یافته است. با توجه به این ضرورت در این تحقیق کارایی حفاظت تفاضلی توان به عنوان یکی از الگوریتم های موجود بررسی شده و اصلاحاتی جهت بهبود کارایی آن ارائه شده است.

۱-۲-۱. اهداف پایان نامه

با توجه به اهمیت حفاظت خطوط انتقال و گسترش حفاظت های واحد برای خطوط انتقال مسائل مختلفی که سبب کاهش کارایی این روش ها می شوند نیز به تدریج شناخته شدند. در نتیجه تحقیقات مربوط به حفاظت واحد به سمت بهبود کارایی الگوریتم های موجود و ارائه الگوریتم های نوین با کارایی بالاتر سوق پیدا کرده است. از جمله محدودیت هایی که کارایی الگوریتم های موجود را تحت تاثیر قرار داده است می توان به عدم همزمانی در نمونه برداری از دو پایانه، انحراف فرکانس در سیستم، عدم کارکرد دقیق دستگاه های اندازه گیری، نوسانات

عادی توان در سیستم و مشکلات مشابهی از این قبیل اشاره کرد. از این رو در این تحقیق به بررسی کارایی حفاظت تفاضلی توان به عنوان یک حفاظت واحد پرداخته شده و در این تحقیق اهدافی به این شرح دنبال شده است:

- ۱- بررسی مفهوم و اصول کلی کارکرد حفاظت تفاضلی توان
- ۲- استخراج مشخصه های اساسی مربوط به این روش در حالات مختلف عادی و خطدار
- ۳- خط و در انواع مختلف خطا با توجه به مشخصه های موجود
- ۴- استخراج مشخصه های تکمیلی مربوط به حالات بررسی نشده در روش موجود
- ۵- بررسی تنظیم های وفقی ارائه شده برای این حفاظت
- ۶- بررسی طرح جامع حفاظتی ارائه شده با توجه به مشخصه ها و تنظیم های موجود
- ۷- مقایسه نتایج به دست آمده با روش مرسوم حفاظت تفاضلی جریان
- ۸- اعتبارسنجی این روش در سه سیستم قدرت نمونه با سطوح ولتاژ مختلف

۱-۱-۳. ساختار پایان نامه

این پایان نامه در چهار فصل اصلی و دو فصل پیوست تدارک دیده شده است. در فصل دوم پایان نامه، ابتدا کلیاتی از عملکرد سیستم های حفاظتی در شبکه های قدرت بیان شده است. نسل های مختلف رله های حفاظتی به صورت مختصر بررسی شده و مزایا و معایب آنها بیان شده است. سپس مباحث مختصراً در مورد نسل جدید رله های حفاظتی یعنی رله های دیجیتال بیان شده است. در ادامه حفاظت واحد تجهیزات سیستم قدرت توضیح